

KAKO POSTUPATI U SUSRETU SA SLIJEPOM OSOBOM

Ove su upute namijenjene svima koji vide, a čija je pomoć dragocjena pri susretu sa slijepim osobama

Slijepe osobe mogu biti Vaši susjedi, slučajni prolaznici, netko koga ćete primijetiti s bijelim štapom ili psom vodičem, Vaše kolege na radnom mjestu. U želji da susret sa slijepom osobom bude ugodan, upoznat ćemo vas sa informacijama važnim za način ophođenja sa slijepim osobama. Također ćemo upozoriti kako se ne smije postupati, jer sljepoća zahtjeva specifičan pristup i način ophođenja. Tehnike koje slijepe osobe koriste pri vlastitom snalaženju u prostoru jesu: dugi bijeli štap, pas vodič, videći vodič ili elektronska pomagala.

Slijepe osobe ponekad trebaju pomoć drugih pri kretanju, čak i kad se uglavnom dobro snalaze same. Osoba koja vidi, a ne zna pomoći, može pogriješiti, pri čemu se slijepa osoba osjeća nesigurno i neugodno. Tehnike koje se preporučuju usavršavaju se vježbom kao i većina vještina.

PRISTUP SLIJEPOJ OSOBI

Prilikom pristupanja slijepoj osobi obratite joj se smirenim glasom nudeći joj svoju pomoć. Ukoliko ona to odbije, nemojte se uvrijediti, jer za to postoje opravdani razlozi, ali to ne znači da će druga osoba vašu dobronamjernu pomoć odbiti.

Pri susretu sa slijepom osobom važno je komunicirati izravno, kako bi shvatila da se obraćate upravo njoj. Ukoliko ste u prostoru gdje ima više ljudi, lagano joj dotaknite rame, kako bi ona bila sigurna da razgovarate s njom.

U trenutku kada odlučite udaljiti se, obavijestite o tome osobu kako bi znala da odlazite.

RUKA VODILJA

Za usporedno hodanje u zatvorenim ili otvorenim prostorima stanite pored slijepo osobe spuštenih ruku. Osoba neka vašu ruku uhvati odmah iznad lakta s prstima na unutarnjoj, a palcem na vanjskoj strani ruke. Pri tome lakat slijepo osobe treba biti savijen. U tom će položaju slijepa osoba biti pola koraka iza vas, što će joj omogućiti da lakše prati ritam vašeg kretanja.

Ni u kojem slučaju ne smijete vi uhvatiti slijepu osobu za ruku i gurati je ispred sebe. To ne samo da izaziva nelagodu, već je i opasno po život.

HODANJE U NIZU – JEDAN IZA DRUGOGA

Hodanje u nizu često se koristi u trgovinama, ordinacijama, restoranima i prometnim gužvama. Da bi slijepa osoba znala kada se treba povući iza vas, pomaknite svoju ruku vodilju do sredine leđa. Osoba vas slijedi ispružene ruke hodajući iza, umjesto pored vas. Ako ima dovoljno prostora za usporedno kretanje, povucite ruku u njezin uobičajeni položaj sa strane i nastavite kretanje.

RUBNICI

Bez obzira na to što je pronalaženje rubnika jednostavno, ljudi često ne znaju što treba učiniti. Malo zastanite prije nego zakoračite gore ili dolje, i osoba će osjetiti promjenu u položaju ruke. Mnoga suvremena raskrižja imaju široke i zaobljene rubnike. Pripazite da se osoba ne nađe na kolniku prije vas (bez obzira na pravilan položaj ruke vodilje) zbog izrazite zaobljenosti rubnika.

STEPENIŠTE

Prilikom dolaska do stepeništa uvijek se postavite licem prema njemu. Bez obzira penjete li se ili silazite, morate biti korak (stepenicu) ispred osobe, tako da ona ne nalazi imaginarne stepenice. Približavajući se stepenicama upozorite na smjer kretanja (gore ili dolje). Prije silaska neke slijepa osobe vole povući nogom po rubu stepenice kako bi odredile razdaljinu prije polaska. Silazeći niz stepenice, vi ste korak (stepenicu) ispred osobe. Kada dođete do kraja, stanite i pričekajte da se i slijepa osoba spusti sa zadnje stepenice. Prilikom penjanja slijepa osoba će primijetiti da se vaša ruka podiže. Slijedeći vaše kretanje, uvijek će biti jednu stepenicu iza vas. Prilikom dolaska do vrha, zakoračite duljim korakom da slijepa osoba osjeti da nastavljate u istoj ravnini.

SJEDENJE

Slijepu osobu nikada ne gurajte okrenutu leđima u stolicu!

Bez obzira na to s koje strane prilazite stolici, ruku vodilju uvijek postavite na naslon. Taj će pokret osobi pokazati položaj stolice, i tada ona može sjesti.

Ukoliko je stolica pokraj stola, upozorite osobu na blizinu i položaj stola.

Ako ste u situaciji da slijepoj osobi pomognete pronaći stolicu u kazalištu ili koncertnoj dvorani, postupite na slijedeći način:

Odvedite osobu do željenog reda i postrance zakoračite u isti, leđima okrenuti prema sjedalima. Zaustavite se kada osoba dođe do svog sjedala.

Prilikom izlaska iz reda postupak je isti.

VRATA

Prilikom prolaska kroz vrata obvezno ih otvarajte rukom vodiljom, jer će tako osoba znati u kojem se smjeru otvaraju. Pri tome treba paziti da osoba bude na istoj strani gdje je i kvaka, kako bi vrata nakon prolaska svojom slobodnom rukom mogla zatvoriti.

Upozorite osobu kada naiđete na vrata koja se sama zatvaraju.

Pri korištenju rotacijskih vrata porebno je procijeniti ima li u odjeljku dovoljno mjesta za dvije osobe.

Ukoliko osoba koristi bijeli štap ili psa vodiča, otvorite vrata i propustite je da ih samostalno prođe.

SREDSTAVA GRADSKOG I MEĐUGRADSKOG PRIJEVOZA

Nema čvrstog pravila o tome kako ući i izaći iz autobusa, tramvaja ili vlaka, jer to određuje njihov model.

Evo nekoliko općih uputa:

- Prilikom ulaska i izlaska iz sredstava javnoga prijevoza, obvezno koristite prva vrata (kod vozača)
- Priđite ulazu u prometno sredstvo tako da slijepa osoba slobodnom rukom može lako pronaći rukohvat
- Hodajte jedno iza drugoga po stepenicama, te kroz prolaz među sjedalima
- Kada dođete do praznih sjedala, vi zakoračite prvi i pustite da vas osoba slijedi. Sjesti možete istovremeno
- Kod izlaska također treba hodati jedno iza drugoga

PAS VODIČ

Jedan od načina kretanja koji slijepoj osobi omogućuje maksimalnu samostalnost i neovisnost od drugih je uz pomoć psa vodiča. Budući je pas vodič naučen da automatizmom zaobilazi prepreke, traži i markira rubnike, stepenice ili pješačke prijelaze, pronalazi autobusna i tramvajska stajališta, njegovom je korisniku kretanje vrlo sigurno i lagano.

Molimo nikada ne ometati psa vodiča dok radi!

Vašom iskazanom ljubaznošću odvlačite pozornost psa od zadatka koji u tom trenutku treba obaviti za korisnika. To ponekad može biti i opasno po život slijepo osobe. Ukoliko procijenite da pas u tom trenutku miruje i da ga želite pomaziti, to morate pitati korisnika, kako bi on znao što namjeravate učiniti.

Sve ove upute možete primijeniti i u komunikaciji sa slijepom djecom. Naravno, ti će Vam susreti biti ugodniji, ako koristite Vaše osjećaje i ranije spoznaje o djeci općenito.

Što god bilo, želimo vam ugodne susrete, i sigurno kretanje.

Na kraju, iskreno hvala za strpljivost i razumijevanje specifičnih potreba slijepih osoba.